

ข่าวประชาสัมพันธ์

**สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงมหาดไทย ร่วมกำหนดมาตรการเชิงรุก
เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการเรียกรับเงิน “แป๊ะเจี้ยะ” ของโรงเรียนทั่วประเทศ**

สืบเนื่องจากคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ พ.ป.ช.) พิจารณาเห็น ความสำคัญของปัญหาการเรียกรับทรัพย์สินหรือประโยชน์ตอบแทนเพื่อโอกาสในการเข้าเรียนในสถานศึกษา (แป๊ะเจี้ยะ) ซึ่งยังคงเป็นปัญหาอย่างต่อเนื่อง และจากรายงานขององค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International :TI) ประจำปี ๒๐๑๗ เปิดเผยข้อมูลความเห็นประชาชนของประเทศไทยซึ่งมีความเห็นว่า มีการจ่ายสินบนเพื่อให้ได้รับบริการ ของรัฐ และการจ่ายสินบนเพื่อให้ได้รับบริการของโรงเรียนก็มีปัญหามากเป็นลำดับต้น ๆ ด้วยเช่นกัน ซึ่งสะท้อนถึงสภาพ ปัญหาการทุจริตกรณีเรียกรับผลประโยชน์ในระบบการศึกษาของประเทศไทยที่สมควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน ดังนั้น จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อศึกษามาตรการป้องกันการทุจริตในการเรียกรับทรัพย์สินหรือประโยชน์ตอบแทน เพื่อโอกาสในการเข้าเรียนในสถานศึกษา โดยมี พลเอก บุญยวัจน์ เครือหงส์ กรรมการ พ.ป.ช. เป็นประธานฯ

เมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๑ ที่ผ่านมา พลเอก บุญยวัจน์ เครือหงส์ กรรมการ พ.ป.ช. ในฐานะประธาน อนุกรรมการเพื่อศึกษามาตรการป้องกันการทุจริตในการเรียกรับทรัพย์สินหรือประโยชน์ตอบแทนเพื่อโอกาสในการเข้าเรียน ในสถานศึกษา ได้จัดประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ โดยมีคณะกรรมการฯ เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) และกระทรวงมหาดไทย

แม้ว่าการเรียก รับ หรือยอมจะรับ “แป๊ะเจี้ยะ” จะเป็นความสมยอมกันระหว่างพ่อ แม่ หรือ ผู้ปกครอง กับผู้มีอำนาจของสถานศึกษา เพื่อให้ บุตร หลานของตน ได้เข้าเรียนในสถานศึกษาที่มีชื่อเสียง เป็นโรงเรียนดี เด่น ดัง ได้รับความนิยมซึ่งมีอัตราการแข่งขันสูงเป็นผลมาจากการ ผู้ปกครองมีความเชื่อว่า “คุณภาพทางการศึกษาของแต่ละ สถานศึกษามีความแตกต่างกัน” จึงพยายามหาช่องทางเพื่อให้บุตร หลาน ได้เข้าเรียนในสถานศึกษาที่มีคุณภาพดีกว่าที่อื่น ด้วยเหตุนี้ จึงเป็นช่องว่างหรือช่องทางให้เจ้าพนักงานของรัฐ หรือบุคคลที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับการรับนักเรียน เข้าเรียนในระดับต่าง ๆ มีโอกาสในการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ ทั้งในรูปแบบของการเรียก รับ หรือยอมรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด รวมถึง “เงินบริจาค”^๑ ให้กับสถานศึกษา หรือสมาคมที่เกี่ยวข้องและมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับ สถานศึกษา เพื่อแลกกับการที่บุตร หลานของตน จะได้รับความพิเศษในการเข้าเรียนในสถานศึกษาที่มีชื่อเสียง การบริจาคเพื่อแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ หรือมีเงื่อนไขผูกพันที่จะให้ประโยชน์ต่อผู้ได้โดยเฉพาะ มิใช่ความหมายของ การบริจาคที่แท้จริง และสุ่มเสี่ยงที่จะเป็นกรณีของ “สินบน”^๒

สอดคล้องกับมติคณะกรรมการ พ.ป.ช. เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งเคยวินิจฉัยคดีว่า เงินบริจาค หมายถึง เงินที่ให้โดยไม่หวังผลตอบแทนใด ๆ แต่หากเป็นการให้เงินเพื่อตอบแทนการกระทำการใด ๆ จึงเป็นเงื่อนไขต่างกันแน่นอน ไม่อาจถือเป็นเงินบริจาคได้ เป็นความผิดฐาน เจ้าพนักงานรับสินบน ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๙๙

^๑ ระบุยกกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการรับเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้แก่สถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๒

^๒ ป.อาญา มาตรา ๑๙๙ ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน สมាជิกภานุบัตัญญัติแห่งรัฐ สมាជิกภานุบัติแห่งรัฐ หรือสมាជิกภานุบัติแห่งรัฐ หรือประโยชน์อื่นได้สำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมีขอบเขต เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในด้านนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ ต้อง ระหว่างโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท หรือประหารชีวิต

ในกรณีความผิดเกี่ยวกับสินบน ประมวลกฎหมายอาญาได้กำหนดความผิดกับผู้ให้สินบนไว้ด้วยเช่นกัน โดยผู้ให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ จะมี “ความผิดฐานให้สินบนแก่เจ้าพนักงาน”^๗ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๔

ทั้งนี้ กรณีความผิดเกี่ยวกับสินบนทั้งในฐานะผู้ให้ หรือผู้รับ นอกจากจะมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาแล้ว ยังมีความผิดตามกฎหมาย ป.ป.ช. ด้วย ดังนั้น ผู้ปักครองของนักเรียนต้องพึงระวังเกี่ยวกับกรณีที่ยอมจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์ตอบแทนการเข้าเรียนในสถานศึกษาซึ่งดังของบุตร หลานด้วยเช่นกัน

ในการนี้ คณะกรรมการฯ ได้ร่วมกับพิจารณาประเด็นปัญหาในหลายประการ เช่น ปัญหาการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบของผู้บริหารระดับสูงในการฝ่าฝืนเด็กเข้าโรงเรียน โดยไม่เป็นไปตามระเบียบหรือหลักเกณฑ์ที่กำหนด ปัญหาการใช้ดุลพินิจของผู้บริหารสถานศึกษาในการรับนักเรียนตามเงื่อนไขพิเศษ ๗ ข้อ และการตรวจสอบคุณสมบัติเด็กนักเรียนตามเงื่อนไขพิเศษ ภายหลังจากที่มีการประกาศรายชื่อเป็นผู้มีสิทธิเข้าศึกษาต่อ ปัญหาบทบาทของสมาคมที่เกี่ยวข้องและมีความสัมพันธ์กับสถานศึกษา อีกที่ สมาคมผู้ปักครองและครู สมาคมศิษย์เก่า ฯลฯ ปัญหาการระดมทรัพยากรของสถานศึกษา และแนวทางปฏิบัติของสถานศึกษาในการรับเงินบริจาค รวมถึงบทบาทและหน้าที่ของหน่วยงานกำกับดูแลสถานศึกษา เพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหาการเรียกรับเงินบริจาคโดยมิเงื่อนไขผูกพันกับการรับเข้าเรียน อีกที่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการรับนักเรียนของโรงเรียน เป็นต้น

เนื่องจากปัจจุบันเป็นช่วงระยะเวลาที่แต่ละสถานศึกษากำลังดำเนินการรับนักเรียน ปีการศึกษา ๒๕๖๑ ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตในการเรียกรับทรัพย์สินหรือประโยชน์ตอบแทนเพื่อโอกาสในการเข้าเรียนในสถานศึกษา ที่ประชุมได้เห็นชอบร่วมกันในการวางแผนมาตรการระยะสั้นโดยเร่งด่วน และให้มีการดำเนินการ ดังนี้

๑) สำนักงาน ป.ป.ช. จะดำเนินการร่วมกับ กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) และกระทรวงมหาดไทย ลงพื้นที่สุ่มตรวจสอบการดำเนินการรับนักเรียน ปีการศึกษา ๒๕๖๑ ของสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถานศึกษาหรือโรงเรียนที่มีอัตราการแข่งขันสูง

๒) เร่งดำเนินการประชาสัมพันธ์และสร้างความรู้ความเข้าใจให้ผู้ปักครองนักเรียน และประชาชน รวมทั้งเจ้าพนักงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง รับทราบถึงความผิดและบทลงโทษกรณีการเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์ตอบแทนเพื่อโอกาสในการเข้าเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีของเงินบริจาค ทั้งนี้ การกระทำดังกล่าวนั้นไม่อาจถือได้ว่าเป็นเงินบริจาค แต่ถือว่าเป็นเรื่องของ “สินบน” ในฐานะผู้รับสินบน กับ ผู้ให้สินบน ซึ่งมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาและกฎหมาย ป.ป.ช.

สำหรับมาตรการในระยะยาว และมาตรการอื่น ๆ เพื่อป้องกันการทุจริตในการเรียกรับทรัพย์สินหรือประโยชน์ตอบแทนเพื่อโอกาสในการเข้าเรียนในสถานศึกษาอย่างยั่งยืนและเป็นรูปธรรม คณะกรรมการฯ ได้ดำเนินการป้องกันการทุจริตในการเรียกรับทรัพย์สินหรือประโยชน์ตอบแทนเพื่อโอกาสในการเข้าเรียนในสถานศึกษา จะได้เร่งพิจารณาจัดทำข้อเสนอแนะเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. และจะได้เสนอมาตรการดังกล่าวต่อคณะกรรมการรัฐมนตรีตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ต่อไป

สำนักมาตรฐานการป้องกันการทุจริต
มีนาคม ๒๕๖๑

^๗ ป.อาญา มาตรา ๑๔๔ ผู้ใดให้ ขอให้หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อันได้แก่เจ้าพนักงาน ลามาซิกสภาพนิติบัญญัติแห่งรัฐ สามารถจ้างหัวหน้า หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ